

KURJER WARSZAWSKI

D. 3. Września,
SOBOTA.
Rok 1831

N° 238

WSPOMNIENIA
Zgon Jana Niszko-
wskiego Profes. Akad:
Wileńskiej 1816.

Wyd. L. A. Dmęszewski.

Listy wczoraj odebrane z *Płockiego* donoszą że oddział z korpusu Jenerała *Zubietzkiego* spalił most pod *Nieszawą*, a Kozacy będący przy tym moście schronili się w *Prusy*; lecz pewniejsze jest doniesienie iż sami Rosjanie zdjegli most u *Nieszawy*, i albo go zniszczyli, albo odesłali do *Torunia*; to pewna że mostu pod *Nieszawą* już nie ma i szaniec przedmostowy jest przez samych nieprzyjaciół zniszczony. — Wczoraj głoszą że *Rosen* dostał się do *Brześcia* a *Ramorino* już był pod *Terespołem*; zapewniano oraz że *Szembeh* znajduje się w *Bawie*. — Gdzie tylko na naszej ziemi ustąpi nieprzyjaciół, natychmiast tworzą się nowe hufce obrońców ojczyzny, czego mamy dowód w *Płockiem*, *Podlaskiem* i *Sandomierskiem*. Korpus *Rożyckiego* pomagała się codziennie, osobliwie też strzelcy utworzyli liczny oddział który doku za nieprzyjaciółom. Kilkadziesiąt ich odciętych, zdołali przebyć wszystkie straż Rossyjskie, i wrócili do swoich, przeprowadzwszy kilku jeńców. — Rosjanie głoszą że im spieszy na pomoc *pospolite ruszenie Rossyjskie!!* — Jenerał *Ramorino* przed terazniejszą bitwą pod *Międzyrzeczem* biegał mówić do Żołnierzy, jakoż wyrzekł z zapamiętaniem i dnośnią wszystkie słowa które umie po polsku, to jest wiara, ojczyzna, polacy, naprzód, mężni i t. p. tę mowę dokładnie zrozumieli nasi wojownicy, czego natychmiast w bitwie dowiedli — Kraj nasz od *Pragi* aż do *Podlasia* przedstawia okropny obraz spustoszenia, i dwory szlacheckie i chaty włościańskie albo zamienione w gruzy albo

opuszczone; a jednak właściciele ich ufni w Boga i męstwo naszych Rycerzy nie tracą nadziei że ojczyzna zostanie oswobodzoną, a w ten czas z radością rzekną: „wszak to wszystko było dla niej.“ — Wczoraj wieczorem przystany był *Parlamentarz* od *Feldmarszałka Pałkiewicza*.

Onegdaj w okolicach *Sochaczewą* widziano w kilkunastu miejscach ogromne dymy, domyślić się należy że nieprzyjaciół pałą sterty zbożowe! — Między odesłanymi do przednich straż nieprzyjacielskich onegdaj, znajdował się *Kurkliński* będący dawniej przy Jenerale *Kurucie*. — Jeden z naszych literatów pracuje usilnie nad dokładnem opisem wszystkich szczegółów terazniejszej *Polskiej Rewolucji* i jej poprzedzonymi przyczynami; będą w tem dziele opisy działań sejmu, rządu, wszelkich wydarzeń wojennych, z wyszczególnieniem osób odznaczających się walecznością, wymową, piśmami i t. p. — Kilka osób pięci objeżdżając w zeszłym tygodniu wyjechały z Warszawy na *Pragę* z różnemi artykułami żywności dla naszego wojska w zamiarze ich sprzedania, dotąd nie wróciły i niewiadomo co się z nimi stało! — W okolicach *Mińska* przed kilką dniami znalezione mundur Rossyjski z szlafkami Pułkownikowskiemi; w kieszeni znajdował się *Paljarez*, w którym nie było żadnych papierów prócz *Zdmaszek* pięciu rublowych. — Wczoraj głoszą, że *Pałac Wilanowski* nie został przez nieprzyjaciół uszkodzony. Gdy żołnierze nieprzyjacielscy znaleźli w szpichraju *Wilanowskim* znaczną ilość zboża w ziarnie, chcąc natych-

miast wszystkie zabrać, wpadli do wszystkich chat wieśniaczych i wyrzuciwszy pierze z poduszek, piernatów etc. użyli poszwy zamiast worów, w które zboże wsypywali.

W *Siedlcach* od Lutego do połowy Czerwca był Gubernatorem Generał *Pęcherzewski*. — Jeden z przybyłych przed kilką dniami z powstańców Litewskich, opowiada o okropnościach wywieranych w *Wilnie* przez łamieczną policję, od chwili dostętej wiadomości że w *Warszawie* powstała rewolucja. Nie wolno było dwóm osobom rozmawiać na ulicy, nikt nieśmiał być w traktjerni i w cukierni, nawet uważano tych którzy bywali na Mszy w kościołach; szpiegi wciskali się do domów, podsłuchiwali czy kto nie mówi o Polakach; uwięziono jednego rzemieślnika za to że miał chustkę do nosa w centki karmazynowe z białym, bo to znaczyło patriotyzm! Żona cukiernika także wadzona była do aresztu za to że przedała *Karmelek* obwinęty w papier, na którym znajdowała się rycinka z *Xciem Józefem Poniatowskim*; a co się działo z Akademikami trudno opisać, śledzono każdy ich krok, niewypuszczano za miasto, byli to męczennicy! W całym *Wilnie* tylko żydzi byli w łaskach policji, ale nakoniec i im niedowierzano, Policjanci korzystając z okoliczności roznieśli że Izraelici zaczynają sprzyjać Polakom, chcąc przeto uwolnić się od kary, opłacali szpiegów. W *Wilkomierzu* Kapłan w kazaniu wspomniął o świętym *Kazimierzu* Królewiczu Polskim; oznano że to wspomnienie jest rewolucyjne i biedny *Xiądz* ledwo zdołał się usprawiedliwić opłaciwszy hojnie *Horodniczego*. Podobnych przykładów wydarzyło się mnóstwo.

(Ar: nad:) *Józef Hirosz* Kapitan, Adjutant połowy przy *Jenerale* *Dywisji Dombrowskiej*, ozdobiony został Krzyżem Kawalerskim, w nagrodę za mężstwo i szlachetne poświęcenia ia-

kich z osoby swojej w czasie wyprawy do *Litwie*, dał dowody. Znak ten zaszczytny, ten jest chlubniejszym dla niego, że go w tak młodym i wieku i stopniu pozyskał, a zalety i zła mu jego przełożeni pod względem odwagi i gorliwości w służbie oddają, są najpewniejszem zastużeniem tej ozdoby stwierdzeniem.

Nasza Ministerjum Spraw zagranic powołało do naszego *Bióra Feli* *Miaskowskiego*, który kończył nauki w *Niemczech* i w *Paryżu*, gdzie pozyskał względy *Lafajeta*, *Kniaziewicza* i innych znakomitych mężów. W wolnych chwilach przełożył *Walenroda* na język francuski ta praca zastużone odniosła pochwały. Powrót tego rodaka do ojczyzny był pożądanym, a jego zdatości staną się naderużytecznemi.

W *Brzelli* dnia 2 Sierpnia było zaburzenie, jedni wołali „niech żyje nowy Król“ inni krzyczeli „niech żyje wolność!“ wysłano gońców do *Paryża*. — W bitwie pod *Lawaen* poległo Belgijczyków tylko 700, trwożna ogarnęła nowozaciężnych; użyto do walki i *Gwardje* obywatelskie, ale mało kto odważył się walczyć. — W *Paryżu* uważano od niejakiego czasu że *Król* *Francuzki* i jego rodzina okazują szczególną przychylność dla *Pana Lafita*. — Dnia 14 Lipca w *armie* dało się uczuć trzęsienie ziemi. — Gdy nowy *Król Belgicki* przejeżdżał przez *Mechlin*, młode *Panienki* wyprężyły konie i powozu i same ciągnęły ustroione jak *Nimfy*! — *Cholera* okazała się w *Trzeście*, przeto może się dostać do *Włoch*; *Włosi* niezmiernie są t. n. nieszczęściem przestraszeni, i już handel na tem cierpi. — W *Londynie* odebrano wiadomość że miasto *Pekin* stolica *Cesarza Chińskiego* z powodu trzęsienia ziemi prawie całkowicie zapadło się (?). — W *Poznaniu* gwałtownie rozszerza się *cholera*. — W *Frankforcie nad Menem* czynią spieszne przygotowania do zabezpiecze-

nia się przeciw *cholercze*. — *Gazeta Berlińska* donosi że w bitwie odbytej między *Belgijczykami* a *Holandrami* znajdował się Porucznik todem *Polak* będący w wojsku *Belgijjskiem*, który odznaczył się walecznością i został mianowany Kapitanem. Także odznaczył się Generał *Den* który dawniej był Podpułkownikiem w wojsku *Xtwa Warszawskiego*. Taż gazeta twierdzi iż Pan *Bonédr* Pułkownik gwardji narodowej francuzkiej, podał prośbę aby mu dozwolono utworzyć Brygadę ochotników z którą ma wyruszyć na pomoc *Polakom*. — Jeden z nowych statków morskich francuzkich otrzymał nazwisko *Polak*. — *Lafayet* znnowu podał sejmowi francuzkiemu pelicją za *Polakami*. — W *Madrycie* powieszono *Para Luch* za to że rozmawiał o polityce!

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego. Dochodzą od niejakiego czasu *Dyrekcją Główną* wiadomości, że *Właściciele Duplikatów Listów Zastawnych*, doznają trudności w sprzedaży takowych, a to z obawy jakoby rzeczony duplikaty dostatecznego nie miały bezpieczeństwa; z tego przeto powodu *Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego*, podaje do publicznej wiadomości, iż wszelkie wydane i wydać się mogące wskutku Art: 123 *Prawa Sejmowego Duplikaty i Tryplikaty Listów Zastawnych*, załączające miejsce bądź to uszkodzonych, lub na inne zamienionych, niezem co do bezpieczeństwa i wartości nie różnią się od *Listów Zastawnych pierwsiastkowych*, lecz wródej iak łamie są one wartości i też same dla właścicieli tychże zaręczają korzyści i bezpieczeństwo hypoteczne. — *Prezes Cieszkowski*. *Pisarz Drewnowski*.

Komitet Centralny Zdrowia. Ponieważ w deraźniejszym czasie panującej *cholery*, wszelka ostrożność, o zachowanie zdrowia niemoż

być zbytęcną, przeto *Komitet Centralny Zdrowia*, wspany doświadczeniem, ostrzega *Publiczność*, aby się wstrzymała od iedzenia fruktów zwłaszcza niezupełnie dojrzałych, iako też ogórków i sałat, tudzież zimnej wody po rozgrzaniu się, wiele albowiem osób z tego powodu na *cholercę* zapadło. *Prezes Dr. Malcz.*

Komissja Rządu: Spraw Wewnętrznych i Policji. Podaje do publicznej wiadomości, iż w rozwinięciu *Urządzenia Straży Ogniowej* zaprowadzonej *Postanowieniem z d. 9 Sierpnia r. b.* mianowani zostali przez *Rząd Narodowy* do *Korpusu Pompierów*: *Dowódcą korpusu* Józ: Szuppe. *Kapitanem Rapporterem* Kon: Janczewski. *Kapitanami*: *Edw: Klopman*, *Piotr Lewiecki*, *Win: Pozarzycki*, *Józef Smolikowski*, *Aifons Kropiwnicki*, *Alex: Sliwicki*, *Anicety Czaki*. *Porucznikami*: *Józef Rakowiecki*, *Ignacy Bonkowski*, *Fran: Modzelewski*. *Lud: Bogucki*, *Hip: Żurkiewicz*, *Józef Traciński*, *Teodor Urbaniski*, *Jgn: Sternberg*, *Dyon: Rysiński*, *Piotr Maruszewski*, *Stani: Bagniewski*, *Wacław Ritzel*, *Jgna: Sypniewski*, *Tomasz Łaszcz*, *Paw: Konarski*, *Fran: Rydzewski*, *Andrz: Hempel*, *Jan Kłiewski*, *Wincen: Elżanowski*, *Anto: Rogoziński*, *Fra: Mencil*, *Józef Mazanowski*, *Wawrze: Ciecierski*, *Jan Kłodkowski*, *Karól Karnecki*, *Józef Sobolewski*, *Hen: Jakubowski*, *Kazi: Szware*, *Hen: Wejcherl*. *Panowie Kapitanowie i Porucznicy* zgłosić się mają natychmiast do *Dowódcy* celem objęcia i zatrudnienia się właściwemu sobie obowiązkom — *Minister Prezydujący Głizczyński*. *Sekretarz Ilny August Karski*.

Urząd Muncypalny M. S. Warszawy. Gdy licytacja na wydzierżawienie officyny miejskiej naprzeciwko *Ratusza Głównego* od strony ulicy *Wierzbowej* sytuowanej, na dzień dzisiejszy ogłoszona, do skutku nie przyszła, przeto *Urząd Muncypalny* ponówny termin do odbycia takowej licytacji na d. 5 b. m. o godzinie 4 z południa wyznacza.

Licytacja pomieniona zaczynać się będzie od summy znacznie niższej od tej która do licytowania w dzisiejszym terminie podana była; wadym zmniejsza się do zł. 4,000. reszta warunków bez zmiany pozostaje. — Refer: Stańko Prezyd.; J. Łaszczyński,

ROZKAZ DZIENNY. D. 11 Sierpnia.

Postępują na wyższe stopnie. W korpucie artyl: w bat: 4 lek: kon.; Podof: Chrzanowski Józef, na Podpor.: Do batal: artyl: z komp: 1 pozy: pieh; Podof: Suchodolski Jg.; z bat: 9 lek: kon.; Podof: Mazurkiewicz Fr: i z bat: 4 lek: kon.; Podof: Mostowski Wład.; na Podpor.: Podpor: Sze Sapieha Leon na Porucz.: W pułku gren: Kapita: Ginez Jan, Urbański Piotr i Szlegel Kar: na Majorów, z zachow: starszeń: od d. 28 Lipca r. b. Poruczn: Uszyński Józ.; Umieniecki Hen.; z przeznaczar: na Adjutanta przy Jen: Milberg, Berent Katiel; Klemensowski Fr.; Adjutant przy Jen: Milberg, Jasiński Józ.; Miracki Szy.; Niewęglowski Katiel; Łaski Alex: i Treter Wik.; Adjutant przy Jen: Milberg, na Kapita: z zachow: starszeń: od d. 30 Lipca r. b. tudzież Porucz: Breza Aug: Adjutant przy Jen: Wroniackim, Kiełkiewicz Woj: i Krzywiliński Teo.; na Kapitan: Podporucz: Rogowski Józ.; Biesiadowski Alex.; Cichocki Alex.; Ostaszewski Fel.; Miensta Alex.; Dąbrowski Jan i Wysocki Ad.; na Poruczn: z zachow: starszeń: od dnia 30 Lipca r. b. Podof: cer: Wołowski Józ.; Bendkowski Józ.; Czarniewski Jg.; Zajfert Józ.; Paprocki To.; Laskowski Fr.; Wudniński Jul: i Gostkowski To.; na Podpor.: W pułku 3 sztel: piez.; Porucz: Bułewski Ferd: i Mańkowski Józ.; na Kapita: Podpor: Gudowski Leon i z pułku 13 piech: lin; Podopruzc: Godurowski Józ.; Paprocki Stan: i Rytter Wład.; na Porucz: z zachow: starszeń: od d. 30 Lipca r. b. Podof: Przetocki Leop.; Wesółowski Mich.; Wesółowski Ant.; Zakrzewski Piotr i Pomorski Józef na Podpor.; ostatnich 2ek bez płacy, dopóki w komplet nie wejdą. W pułku 13 piech: lin; Kapit: Górecki Ant: i z pułku gren.; Kapit: Greffen Aug.; na Majorów, z zachow: starszeń: od d. 28 Lipca r. b. Z pułku 3 sztel: piez.; Porucz: Jury Fryd: i Grotowski Jan, na Kapit.; z zachow: starszeń: od d. 30 Lipca r. b.

Kommissariat Wofskowy. Z mocy upoważnienia Komisji Rządowej Wojny wzywa osoby chcące się podjąć dostawy kożuchów i skórek baranich wyprawować na potrzebę wojska, ażeby d. 7 b. m. i. r.

o godzinie 10 z rana przybyły do Kommissarjatu wojskowego będącego przy ulicy Elektoalnej deklaracjami wyrażającemi ilość, cenę powyższych przedmiotów i termin dostawy takowych.

DONIESIENIA.

W Biórze Informacyjnem znajduje się do sprzedania PEZJA długa śmigownica z bagnetem.

Podaje do publicznej wiadomości, iż aukcja nieruchomości, jako to: lampy astralne, wazony angielskie, kantorki mahoniowe, krzesła, stoły, tudzież billard, komody, i t. p. w Warszawie przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście Nr 415 w pałacu Potockich w d. 5 m. i. r. b. o godzinie 10 z rana i w dni następujące za gotowe pieniądze więcej dającemu odbędzie się. A. Tryllerowicz, K.

Zgłaszający się jeszcze w Maiu z znalezioną KSIĄŻKĄ pisaną od nabożeństwa, na okładce krzyż, za którą znalazła odebrać miał dukata nagrody; uprasza się, aby takową odniósł do Drukarni Kurjera Warszawskiego a odbierze naznaczoną nagrodę dukata.

Osoba która zgubiła CHUSTKĘ patinetową czarną, mieszka w oficynie budowli Teatru nowego od ulicy Wierzbowej, o niej zaś nazwisko, raczy się za informować szanowny znalazca w Drukarni Kurjera Warszawskiego, lub też numer mieszkania i swe nazwisko także pozostawić. Własność zaś swoją udowodni desonem iaki na teje chustce jest zrobiony.

Dnia wczorajszego zginęło 12 sztuk KACZEK w syplach, przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście z pod Nru 395. Baskawy znalazca raczy oddać pod powyższy Numer za nagrodą.

Przy ulicy Miodowej w pałacu zwanym Teperem Nr 495, jest do wynajęcia całe i sze piętro od frontu, oraz różne inne mieszkania od S. Michała r. b. (Dukata nagrody). Onegdaj po godzinie 8 wieczorem zginął u domu Baroka przy ulicy Trębackiej PIŁSEK z gatunku wyżelków hiszpańskich, mający 4 miesiące, nacihrumie na lewą tylną nogę, jedno oko biało drugie kasztanowato waznaczone. Jest to pamiątka po zmarłej już osobie, właściciel uprasza tego kto go zabrał, o łaskawe oddanie lub o wiadomość do kawiarni Baroka, a z wdzięcznością złożyć powyższą nagrodę.

Wczoraj wyciąg: Nra 87 — 12 — 63 — 43 — 32.

Dziś rano stopni ciepła 9. Wczoraj w połud: 20.

TEATR NARODOWY. Jutro Niema z Partici i nowy Mazur K. Kurpińskiego Obłędnie Warszawy.